Αλγόριθμος Braid: Εξόρυξη ροών δεδομένων μέσω ομαδοποίησης λόγω συσχέτισης με καθυστέρηση

Πυργερής Γιώργος
pyrgeris@ceid.upatras.gr

19 Ιουλίου 2013

Περίληψη

Η εργασία έχει ως σκοπό την παρακολούθηση πολλαπλών αριθμητικών ροών δεδομένων και τον καθορισμό των ζευγών που συσχετίζονται με κάποια καθυστέρηση, καθώς και ο υπολογισμός της τιμής της καθυστέρησης αυτής.

Προτείνεται η χρήση του αλγόριθμου Braid . Πρόκειται για μία μέθοδο υπολογισμού της συσχέτισης με καθυστέρηση (lag correlation), μεταξύ των ροών δεδομένων. Υποστηρίζει ροές δεδομένων με σχεδόν άπειρο μήκος, κλιμακωτά, γρήγορα και με μικρό υπολογιστικό κόστος .

Επίσης παρουσιάζεται μία θεωρητική ανάλυση βασισμένη στο θεώρημα Nyquist σύμφωνα με την οποία, αποδεικνύεται ότι ο Braid υπολογίζει το lag correlation με μικρό και συνήθως μηδενικό σφάλμα. Το μέγιστο σχετικό σφάλμα υπολογίζεται γύρω στο 1%. Η ταχύτητα επεξεργασίας του αλγόριθμου είναι γύρω στις 14.000 φορές πιο γρήγορη από την απλή υλοποίηση που θα μπορούσε κάποιος να εφαρμόσει για την επίλυση του προβλήματος.

Εισαγωγή

Αρχικό Πρόβλημα: Δοθέντων δύο ακολουθιών που εξελίσσονται παράλληλα στο χρόνο, ίδιου μήκους n , πρέπει να μπορεί να υπολογιστεί ανά πάσα χρονική στιγμή α) αν υπάρχει συσχέτιση μέσω καθυστέρησης (lag correlation), τιμής l, μεταξύ τους και β) αν ναι, ποια είναι η τιμή της καθυστέρησης αυτής.

Κύριο Πρόβλημα: Δοθέντων k ακολουθιών που εξελίσσονται παράλληλα στο χρόνο, ίδιου μήκους n, πρέπει να μπορεί να υπολογιστεί ανά πάσα χρονική στιγμή α) ποιά ζεύγη έχουν συσχέτιση μέσω καθυστέρησης (lag correlation) τιμής l, μεταξύ τους και β) να μπορεί να επιστρέφεται τιμή της καθυστέρησης αυτής.

Διαισθητικά δύο ακολουθίες δεδομένων έχουν συσχέτιση με καθυστέρηση (lag correlation) τιμής l, αν δείχουν σχεδόν ίδιες αν η μία καθυστερήσει κατά l χρονικές στιγμές. Αν οι δύο ακολουθίες ήταν στατικές το πρόβλημα θα ήταν τετριμένο. Απλά θα έπρεπε να υπολογιστεί ο συντελεστής συσχέτισης(correlation factor $R(l)$) μέσω της συνάρτησης CCF (cross-correlation function) και να επιστραφεί η τιμή της καθυστέρησης l, τη στιγμή που μεγιστοποιείται ο συντελεστής. Αλλά οι δυο ακολουθίες δεδομένων X, Y συνεχώς μεγαλώνουν σε βάθος χρόνου. Χρειαζόμαστε μία μέθοδο με τα εξής χαρακτηριστικά :

1. Επεξεργασία ανα πάσα στιγμή και ταχύτατα. Ο χρόνος επεξεργασίας θα πρέπει να είναι υπό-γραμμικός (στη βέλτιστη περίπτωση ακαριαίος) σε ακολουθίες με μήκος n.

2. Ευελιξία. Οι απαιτήσεις μνήμης πρέπει να είναι υπό-γραμμικές σε σχέση με το μήκος n των ακολουθιών.

3. Ακρίβεια. Δεδομένου ότι τα ακριβή αποτελέσματα απαιτούν πάρα πολύ χώρο και χρόνο, χρειαζόμαστε προσεγγίσεις. Τέτοιου είδους προσέγγιση εισάγει ένα μικρό σφάλμα.

Ο αλγόριθμος Braid είναι ο πρώτος αλγόριθμος που καλύπτει όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά.

Προτεινόμενη Μέθοδος

Μια ροή δεδομένων X είναι μία διακριτή ακολουθία αριθμών $\{x_1, x_2, ..., x_n\}$ όπου x_n είναι η πιο πρόσφατη τιμή. Το μέγεθος n αυξάνεται σε κάθε χρονική στιγμή. Ο ορισμός του συντελεστή συσχέτισης $R(0)$ μεταξύ δύο χρονικών ακολουθιών X και Y, ίδιου μήκους n και μηδενικής καθυστέρησης $l = 0$ είναι ευρέως γνωστός σαν συντελεσής του Pearson(p).

$$p = R(0) = \frac{\sum_t (x_t - \bar{x}) * (y_t - \bar{y})}{\sigma(x) * \sigma(y)}$$

όπου $\bar{x}$, $\bar{y}$ είναι οι μέσοι όροι των ακολουθιών X και Y. Για τιμή $l \geq 0$ όπου l, η καθυστέρηση, το $R(l)$ μας δίνει το συντελεστή συσχέτισης, όταν η ακολουθία X είναι καθυστερημένη κατά l. Το $R(l)$ δίνεται από τον τύπο :

$$R(L) = \frac{\sum_{t=l+1}^{n} (x_t - \bar{x}) * (y_{t-l} - \bar{y})}{\sqrt{\sum_{t=l+1}^{n} (x_t - \bar{x})^2)} * \sqrt{\sum_{t=1}^{n-l} (y_t - \bar{y})^2)}}, \ \ \bar{x} = \frac{1}{n-l} \sum_{t=l+1}^{n} x_t, \ \ \bar{y} = \frac{1}{n-l} \sum_{t=1}^{n-l} y_t$$

Τονίζεται ότι σημαντικές είναι μόνο οι απόλυτες τιμές του $R(l)$.

$$score(l) = \mid R(l) \mid$$

ΟΡΙΣΜΟΣ - Lag Correlation: Δύο ακολουθίες X, Y έχουν συσχέτιση με καθυστέρηση(Lag Correlation) με τιμή l, και συγκεκριμένα το X καθυστερεί το Y κατά l, όταν :

1. Η απόλυτη τιμή του $R(l)$ μεταξύ του x_t και του y_{t-l} είναι πάνω από ένα φράγμα γ, έστω $\gamma = 0.4$ και η τιμή αυτή είναι τοπικό μέγιστο.

2. Και αυτό είναι το πρώτο τέτοιο μέγιστο, αν υπάρχουν και άλλα τοπικά μέγιστα.

Υπάρχει περιορισμός για τη μέγιστη τιμή του l και καθορίζεται από τον τύπο $m = \frac{n}{2}$, δηλαδή η μέγιστη τιμή της καθυστέρησης πρέπει να είναι ίση ή μικρότερη από το μισό της ακολουθίας.